

7. ΜΟΥΣΙΚΗ

7.1 Εγώ σε συναυλία ;

Το νόημα του κειμένου

Ο πρωταγωνιστής της ιστορίας έχει αναλάβει το φωτισμό μιας συναυλίας, και έχει μεγάλη αγωνία για τα αν θα τα καταφέρει. Τελικά, η συναυλία είχε μεγάλη επιτυχία και ο ήρωάς μας αισθανόταν πολύ χαρούμενος.

Ρήματα : Μεταβατικά – Αμετάβατα – Δίπλωτα – Συνδεδετικά

Τα ρήματα που δηλώνουν ότι το υποκείμενο ενεργεί (συνήθως εκείνα που λήγουν σε -ω, αλλά όχι μόνο αυτά) συνοδεύονται από ένα ουσιαστικό ή μια ονομαστική φράση που μας δείχνει σε ποιον μεταβαίνει η ενέργεια που δηλώνουν.

Το ουσιαστικό αυτό λέγεται **αντικείμενο** του ρήματος, είναι σε αιτιατική πτώση και το βρίσκουμε αν απαντήσουμε την ερώτηση «ποιον/ποια/τι;» .

Τα ενεργητικά ρήματα που παίρνουν αντικείμενο λέγονται μεταβατικά, επειδή η ενέργειά τους μεταβαίνει σε έναν άνθρωπο, ζώο ή πράγμα. Τα ρήματα που έχουν ένα αντικείμενο λέγονται μονόπλωτα ρήματα.

Μερικά μεταβατικά ρήματα παίρνουν δύο αντικείμενα. Αυτά λέγονται **δίπλωτα ρήματα**. Τα δύο αντικείμενά τους τα ονομάζουμε άμεσο (σε αιτιατική πτώση) και έμμεσο αντικείμενο (σε γενική πτώση ή με Προθετική Φράση) Π.χ. Ο ταχυδρόμος έδωσε ένα δέμα στη μητέρα / της μητέρας.

Υπάρχουν και ενεργητικά ρήματα που δεν παίρνουν αντικείμενο, γιατί η ενέργειά τους δε μεταβαίνει σε κάποιον άνθρωπο, ζώο ή πράγμα. Αυτά τα λέμε **αμετάβατα**.

Συνδεδετικά λέμε τα ρήματα που συνδέουν το υποκείμενο της πρότασης (για το υποκείμενο) με κάποια άλλη φράση, που ονομάζεται **κατηγορούμενο**. Αυτή η φράση φανερώνει μια ιδιότητα ή ένα χαρακτηριστικό που έχει το υποκείμενο.

Συνδεδετικά ρήματα είναι τα: είμαι, γίνομαι, φαίνομαι, εμφανίζομαι, παρουσιάζομαι, λέγομαι, αποδεικνύομαι, εκλέγομαι, διορίζομαι κ.ά.

Πρόταση – Ονοματική Φράση – Ρηματική Φράση – Υποκείμενο – Αντικείμενο

Πρόταση λέγεται μια σειρά από λέξεις η οποία περιλαμβάνει οπωσδήποτε ένα ρήμα και έχει δικό της, αυτοτελές νόημα.

Ο αδελφός του Πέτρου διάβαζε τα μαθήματά του μετά το μεσημέρι.

Η κάθε πρόταση φτιάχνεται από δύο μικρότερες ομάδες λέξεων, που τις λέμε **φράσεις**: π.χ. τη φράση «Ο αδελφός του Πέτρου» και τη φράση «διάβαζε τα μαθήματά του μετά το μεσημέρι». Την πρώτη τη λέμε **Ονοματική Φράση**, γιατί σχηματίζεται γύρω από το Ουσιαστικό και τη δεύτερη **Ρηματική Φράση**, γιατί σχηματίζεται γύρω από το Ρήμα.

Μέσα στην πρόταση ανακαλύπτουμε εκτός από το ρήμα δυο βασικούς όρους της, το **Υποκείμενο** και το **Αντικείμενο**. Και τα δύο περιέχονται σε ονοματικές φράσεις :

Το **Υποκείμενο** είναι η βασική λέξη της ονοματικής φράσης και **το ανακαλύπτουμε ρωτώντας ποιος + το ρήμα**. Π.χ. Ποιος διάβαζε ; Απάντηση : ο αδελφός. Αυτό είναι το Υποκείμενο και ο βασικός όρος της Ονοματικής φράσης της πρότασής μας. Η μικρότερη φράση "του Πέτρου" συνδέεται με τη φράση "ο αδελφός" και αποτελούν μαζί την Ονοματική Φράση της πρότασης.

Το υπόλοιπο μέρος της πρότασης είναι η **Ρηματική Φράση** και έχει κεντρική λέξη το Ρήμα (διάβαζε). Μαζί με το ρήμα υπάρχουν δύο ακόμα φράσεις, "τα μαθήματά του" και "μετά το μεσημέρι". Και οι δύο όπως καταλαβαίνουμε είναι ονοματικές φράσεις και έτσι συμπεραίνουμε ότι **στη ρηματική φράση εκτός από το ρήμα περιέχονται και μία ή περισσότερες ονοματικές φράσεις**.

Το **Αντικείμενο** είναι η τρίτη σημαντική λέξη μετά το Ρήμα και το Υποκείμενο. Το Αντικείμενο βρίσκεται στη ρηματική φράση και **το ανακαλύπτουμε ρωτώντας τι + το ρήμα ή ποιον + το ρήμα**. Π.χ. Τι διάβαζε ; Απάντηση : τα μαθήματά του. Αυτό είναι το Αντικείμενο της πρότασης.

Ένα σύνολο προτάσεων που συνδέονται είτε με κόμμα είτε με συνδέσμους αποτελεί μια **περίοδο**. Αλλιώς, μπορούμε να πούμε ότι περίοδος είναι το μέρος του κειμένου από την αρχή μέχρι την πρώτη τελεία που θα συναντήσουμε.